

Zala vármegye újság- és újdonságkedvelő lakosai!

A napokban megérkezett a királyi leirat, miszerint június havának 5. napján megnyílik a pozsonyi diéta. A megyénk számára oly fontos szólásszabadsági sérelem és a magyar nyelv közéleti használatának ügye mellett ismét napirendre tűzik az önkéntes örökváltság kérdését. Miután az 1832–36-os országgyűlés során már kis híján sikerült keresztülvinni, most nagy erővel törnek fel újra a különböző vélemények, s szerte az országban mindenkit ez foglalkoztat a megyegyűléseken.

Vajon mit képviselnek majd Zala követei? A Társalkodó szerkesztősége elhatározta, hogy utánajár a problémának, és felkérte Zala megyénk messze híres riporterét, Selmeczy Flóriánt, hogy készítsen interjúsorozatot a megye két földesurával és két jobbágyával.

Selmeczy Flórián első interjúalanya
Derekass Mihály, Derekassvölgy ura,
aki Zala-szerte a legnemesebb nemes
hírében áll.

– *Mi a véleménye az örökváltság lehetőségéről, gróf úr?*

– Természetesen a leghatározottabban ellenzem.

– *Tehát nem támogatja...*

– Nem, nem támogatom, hanem ellenzem! Ragaszkodom ehhez a kifejezéshez! Ellenzem! Jegyezze föl!

– *Természetesen, már írom is! Szabad tudnom, miért nem támogatja – helyesbíték: ellenzi – ennyire az örökváltságot?*

– Hogyne! Bizonyára Ön, illetve olvasói is ismerik a magyar nemzet dicső történelmét. A földesúr és a jobbágy évszázadok alatt közösen harcolt a megpróbáltatások ellen, legyenek azok akár határon betörő ellenségek, akár természeti csapások. Kétségkívül tehát **egy jól működő rendszerrel állunk szemben**, hiszen ha nem így lenne, nem beszélgetnénk itt ilyen kedélyesen. Minek megváltoztatni valamit, ami eredendően jó?

– *Értem, tehát Ön úgy véli, a nemzet egészségének jó ez a rendszer. De elképzelhető, hogy a jobbágyok örülnének...*

– Szó sincs róla! Derekassvölgy drága jobbágyai évszázadok óta a családom óvó szárnyai alatt élnek. Soha nem voltak önállóak, sőt **többségük még írni és olvasni sem tanult meg**. Hogy gondolhatná bárki is, hogy **egyedül boldogulnának?**

– *Értem az álláspontját. De ha ennyi felelősséggel jár a jobbágyokról való gondoskodás, mégiscsak könnyebbég lenne az Ön számára, ha innentől csak saját magáról kellene gondoskodnia, nemde?*

– Uram, ezt meg sem hallottam! Vagy talán Ön úgy gondolja, hogy könnyebbég az apának, ha elszakítják a gyermekeitől? Mert bizony én apjuk is vagyok! Ha bántják őket, védelmet nyújtok, ha pedig összevesznek, **igazságot szolgáltatok**. Ne felejtjük el, hogy e kötetlék azt is jelenti, hogy bíró vagyok a földemen. Ezt a feladatot mégis ki fogja ellátni, ha jobbágyaink önállósulnak?

– *Valóban, egy ekkora átalakulás még sok feladatot von maga után. De mégis, ha kaphatnának részesedést a földből...*

– **Az én szeretett földemből? Melyben őseim nyugszanak?** Melyet évszázadok óta óvunk vérünkkel? Ráadásul, ha szabad tudnom, miben segít a jobbágyoknak, ha egy olyan világot teremtünk, ahol egyik napról a másikra bárki elveszíthet bármit? Arról nem is beszélve, hogy én a földemmel együtt nem pusztán az ősi örökségem veszíteném el, hanem **társadalmi pozícióm is veszélybe kerülne**. Elvégre is, az ember helyét a társadalomban továbbra is az általa birtokolt föld határozza meg.

Újságunk hasábjain hamarosan olvasható lesz Eötvös József legújabb regénye, **A karthausi**.

Első részlet jövő heti számunkban.

Így öltözködnek a pesti hölgyek és urak.
Megérkeztek az új divatrajzolatok.

Zala vármegye újság- és újdonságkedvelő lakosai!

A napokban megérkezett a királyi leirat, miszerint június havának 5. napján megnyílik a pozsonyi diéta. A megyénk számára oly fontos szólásszabadsági sérelem és a magyar nyelv közéleti használatának ügye mellett ismét napirendre tűzik az önkéntes örökváltság kérdését. Miután az 1832–36-os országgyűlés során már kis híján sikerült keresztülvinni, most nagy erővel törnek fel újra a különböző vélemények, s szerte az országban mindenkit ez foglalkoztat a megyegyűléseken.

Vajon mit képviselnek majd Zala követei? A Társalkodó szerkesztősége elhatározta, hogy utánajár a problémának, és felkérte Zala megyénk messze híres riporterét, Selmeczy Flóriánt, hogy készítsen interjúorozatot a megye két földesurával és két jobbágyával.

Selmeczy Flórián második útja a napfényes Zalaobjektívbe vezetett, ahol a technikai újításokban mindig úttörő Tárgyi Lajos urat látogatta meg.

– Tisztelt Tárgyi Lajos úr, megengedi, hogy feltegyek néhány kérdést?

– Nemes vagyok, állom a sarat. Felveszem a kesztyűt, legyen az kard- vagy szópárbaj!

– Olvasóink nevében is köszönöm! Az örökváltsággal kapcsolatos véleményére lennék kíváncsi. Megosztaná velünk, mit gondol a kérdésről?

– Hogyne! Bár úgy gondolom, véleményem azonos minden racionálisan gondolkodó ember véleményével, így attól tartok, újat nem fognak tőlem hallani.

– Hogy érti ezt?

– Az örökváltság a nemzet minden tagjának rossz lenne. Nézzük először a jobbágyokat! Ők azáltal, hogy nekem dolgoznak, **megélhetést, ha úgy tesszik, egyfajta védőhálót kapnak.** Talán most még nem gondolnak rá, de a szabadság lehet teher is, mert annak, aki szabad, magának kell gondoskodnia mindenről. A jobbágyok is be fogják látni, hogy a nemesi védőhálóra szükségük van.

– Nem gondolja úgy, hogy ennek a „védőhálónak” a megteremtésére a jobbágyok maguk is képesek lennének?

– Ön tréfál, uram! Mégis hogyan? Miből? Ha ugyanis a jobbágyok termelni kezdenek, előbb-utóbb szükségszerűen eljön az a pillanat, amikor a **termelési eszközeiket fejleszteni kell.** Miből tudnák ezt ők finanszírozni? Én már csak tudom, milyen költségekkel jár valami új beszerzése és bevezetése. Hiszen sokszor csizmára sem futja nekik! Ellenben én, aki ebben a helyzetben természetesen piaci vetélytársuk lennék, könnyűszerrel **utazha-**

tok, tanulhatok új technikákat. Továbbra is úgy gondolja, hogy a jobbágyok megteremthetik a maguk kis „védőhálóját”?

– Ezt nem az én tisztem eldönteni, uram. De Ön az előbb azt állította, hogy a nemzet minden tagjának rossz lenne, azonban eddig csak a jobbágyságról beszélt...

– Úgy gondolom, a mi álláspontunk egyértelmű. Ha a jobbágyok önállóak lesznek, **nem lesz, aki maradék földjeinket művelje.** Vagy tán azt gondolja, hogy elvárható lenne egy nemesembertől, hogy kiálljon a százéves kardjával a réten kaszálni? Többségük sosem vett még részt ilyen munkában, ami rendjén is van, mivel minket a munka irányítására teremtett a jóisten. Ha tehát nem lesz kit irányítani, a megmaradt **földek pusztulásnak fognak indulni,** ami ősi **nemesi családok hanyatlásához, eltűnéséhez vezethet.** Vagy talán majd valaki segíyezi a leszármazottaimat, kedves uram?

– Nos, értem. Viszont a nemzetnek összességében mégiscsak pozitív lenne....

– Pozitív? Hogy a jobbágyok tulajdonjogot kapnak? Tudja mi lesz a következő lépés? A politikai jog! Gondoljon bele, mi lesz, ha majd a **tanulatlan néptömegek részt akarnak venni a politikai életben,** a megyei és az országos gyűléseken! Sőt, mi lesz, ha egyszer már nemcsak szót akarnak kapni, hanem irányítani is szeretnének? Szent ég!

Eötvös József legújabb regényének, **A karthausinak** első részlete már olvasható újságunkban.

Törekvések Kossuth és Wesselényi szabadulásának ügyében.

Részletek a Társalkodó hasábjain.

Zala vármegye újság- és újdonságkedvelő lakosai!

A napokban megérkezett a királyi leirat, miszerint június havának 5. napján megnyílik a pozsonyi diéta. A megyénk számára oly fontos szólásszabadsági sérelem és a magyar nyelv közéleti használatának ügye mellett ismét napirendre tűzik az önkéntes örökváltság kérdését. Miután az 1832–36-os országgyűlés során már kis híján sikerült keresztülvinni, most nagy erővel törnek fel újra a különböző vélemények, s szerte az országban mindenkit ez foglalkoztat a megyegyűléseken.

Vajon mit képviselnek majd Zala követei? A Társalkodó szerkesztősége elhatározta, hogy utánajár a problémának, és felkérte Zala megyénk messze híres riporterét, Selmeczy Flóriánt, hogy készítsen interjúsorozatot a megye két földesurával és két jobbággyával.

Selmeczy Flórián ezúttal Zalaszabadra látogatott el, és a falu egyik jobbággyával, Ekés Áronnal beszélgetett.

– Tisztelt Ekés Áron, köszönöm, hogy időt szakított az interjúra!

– Tisztelt Uram, ez számomra megtiszteltetés! Én vagyok az első az Ekés családból, akinek az ország vezetői kikérik a véleményét!

– Nos, én aligha vagyok az ország egyik vezetője... Nagy családja van, Ekés uram?

– Hát, már jelentősen megfogyatkoztunk. Bár sok testvérem volt, de csak hárman éltük meg a házasulandó kort: az öcsém, Ágost és a húgom, Ilonka. Ő egyébként nagyon szépen énekel.

– Ó, értem. És hogy érinti a családját a jobbággytelek megváltásának lehetősége?

– Ahogy a húgom mondta, évszázadok óta ez az első napsugár a családjunk történetében. Mi mindig **rengeteget dolgoztunk**, minden betevő falatért meg kellett küzdenünk, **de valójában alig láttuk az eredményét**. Hiszen nem a mi tulajdonunkban van a föld. Míg mi csak fogytunk, a földesúr csak tollasodott! **Hol itt az igazság?**

– S mondja, vannak már terveik? Nem félnek a hirtelen jött szabadságtól?

– Félni? Mi nem félünk semmitől! Azt hallottam, Nyugaton már régen felszámolták a jobbággyágot! Jó lenne, ha itthon is belátnák végre, ez az **átalakulás elkerülhetetlen**, erre tart a világ!

– Úgy gondolom, bár nem vagyok szakértő, hogy a földtulajdon kérdése is nagyon megnehezíti a vita rendezését...

– De miért? Miért nem **természetes joga minden embernek a tulajdonhoz való jog**? A nemesek miért birtokolhatnak, és mi miért nem?

– Így nem könnyebb maguknak? A földesúr sok dologban segíti az önök életét. Például, ha jogi kérdésekben vita merül fel, bíróként segít elsimítani azt...

– Na igen! A jóságos földesúr! Akinek **teljesen kiszolgáltatottá válik az ember, ha rossz vele a viszonya!** Anyai nagyapámmal, Pap Ágosttal is csúnyán elbánt a földesúr egy pereskedésben, pusztán azért, mert nem kedvelte őt.

– Tehát – ha jól értem – önök a teljes függetlenségre vágyanak?

– Igen! Hiszen **mindenki vágyik a függetlenségre** és arra, hogy maga döntsön a jövőjéről. Én például felmennék Budára, és nyitnék egy pékséget. Idehaza híres a fokhagymás kenyérem. Biztos vagyok benne, hogy a városi népeknek is kedvére volna... Ehhez azonban pénz is kell. A föld tulajdonjogának megszerzése után azt **akár el is adhatnám, és így pénzhez is jutnék**. Őszintén mondom, már a szabadság gondolata is olyan felemelő, hogy maradtam volna velem fogatni...

Folytatódik **A karthausi.**

Eötvös József legújabb regényének második részlete mai számunkban olvasható.

Diétára készülve.

Pozsonyi útmutató a Társalkodóban minden érdeklődő számára. Szállások, divat, kávéházak.

Eljegyzés a zalagyöngyi Ferenczy-kastélyban.

Részletek báró Ferenczy Amália és báró Kalocsay Arisztid eljegyzési báljáról.

Zala vármegye újság- és újdonságkedvelő lakosai!

A napokban megérkezett a királyi leirat, miszerint június havának 5. napján megnyílik a pozsonyi diéta. A megyénk számára oly fontos szólásszabadsági sérelem és a magyar nyelv közéleti használatának ügye mellett ismét napirendre tűzik az önkéntes örökváltság kérdését. Miután az 1832–36-os országgyűlés során már kis híján sikerült keresztülvinni, most nagy erővel törnek fel újra a különböző vélemények, s szerte az országban mindenkit ez foglalkoztat a megyegyűléseken. Vajon mit képviselnek majd Zala követei? A Társalkodó szerkesztősége elhatározta, hogy utánajár a problémának, és felkérte Zala megyénk messze híres riporterét, Selmeczy Flóriánt, hogy készítsen interjúorozatot a megye két földesurával és két jobbágával.

Selmeczy Flórián negyedik interjúalanya Szekér Elek, Kiskötődő legtöbbször becsült jobbágya volt. Ahogy a falujában mondják, érdemes odafigyelni a szavaira.

– Szekér uram, köszönöm, hogy megosztja velünk a véleményét.

– Ez magától értetődő! Örülök neki, hogy valaki végre a mi véleményünkre is kíváncsi. Kezdjük azal, hogy a nemesség egyes tagjai úgy vélik, hogy a föld és a közöttük fennálló évszázados kapcsolat felbontása komoly érzelmi terhet róna rájuk. Na de kérdem én: **mit mondjon az, akinek a családja nemzedékek óta műveli azt a földet?** A telken épült kis házban sem az urak laknak, hanem a jobbágyaik. Mégis ki gondolhatja, hogy az nem minket illet meg?

– Mit gondol, hogyan érintené a nemességet a jobbágytelkek elvesztése?

– Úgy hiszem, mivel **a földesurak sajátművelésű földjeiket megtarthatnák**, többségüknek nem sokat jelentene néhány jobbágytelek elvesztése. Nekik csak pár rög föld, de nekünk egy világ!

– Akkor vajon miért tiltakoznak ennyire a nemesek?

– Többek közt az adó, azaz a terményjáradék miatt, ami eddig természetes volt számukra. Viszont, ha a jobbágnak nem kell többé a termése kilencdedét a földesúrnak adnia, jóval **több marad a család éléskamrájában**. Vagy akár el is adhatja a többletét, ha úgy adódik. Ugyanez a helyzet az ajándékokkal is.

– Viszont szavai alapján úgy gondolom érthető, hogy a földesurak védik saját érdekeiket, nemde?

– Persze, de terményjáradék ide vagy oda, a nemességnek sem jó a jobbágyság fenntartása! Az urak például gyakran panaszkodnak a földjeiken

végzett robot minőségére, és ebből kifolyólag a termés silányságára. Mégis mit várnak az **ingyenes és kényszermunkától? Ha a földesúr a jó munkát megfizetné, a parasztok is máshogy viszonyulnának a feladataikhoz, mert a fizetség a gyarapodásukat szolgálná**. Ha pedig valaki mégis gyatra munkát végezne, azt a birtokos egyszerűen elküldhetné, és munkáját másnak adhatná.

– Még egy utolsó kérdés, Szekér úr. Ön mit gondol, mi várható a jövőben?

– Azt nem tudom, hogy a nemesség mit tervez, de az biztos, hogy **ha a jobbágyság elégedetlen, annak a földesurak isszák meg a levét**. Volt már ilyen korábban is, legutóbb a **kolerázadás** alatt... Lehet, hogy itt, Zalában nem tört ki felkelés, de nehogy azt higgye bárki, hogy hozzánk nem jutottak el a hírek. Voltak itt is, akiket a rémhírek megingattak uraikba vetett hitükben, és én mondom, nem könnyű megfékezni ezeket az indulatokat...

– Köszönöm, Szekér uram, hogy megosztotta az olvasókkal gondolatait. Azt nem tudhatjuk előre, mi fog történni a diétán, de véleményem szerint bizhatunk abban, hogy országunk nagyjai bölcs döntést hoznak.

A szépirodalom szerelmeseinek.
Újabb részlet **A karthausi** című új Eötvös-regényből.

A Bánk bán Zalában.

A Pesti Magyar Színház után Zalaegerszegre érkezik a kassai színtársulattal Egressy Gábor, hogy még egyszer Bánk bán szerepébe bújjon. Szereposztás a Társalkodó hasábjain.